

**Analiza zagrożeń, w tym identyfikacja
miejsc, w których występuje zagrożenie dla
bezpieczeństwa osób wykorzystujących
obszar wodny do pływania, kąpania się,
uprawiania sportu lub rekreacji**

Gmina Markuszów

Styczeń 2024 r.

Spis treści

1 .	Cel i podstawy prawne opracowania	3
2 .	Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się i rekreacji	4
2.1.	Zbiornik Retencyjny „KALEŃ”	4
2.2.	Rzeka Kurówka	5
2.3.	Rzeka Białka (Bielikowa)	6
3 .	Zagrożenie dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Markuszów	6
4 .	Podsumowanie	7

1. Cel i podstawy prawne opracowania

Celem opracowania jest analiza zagrożeń dla osób przebywających na obszarach wodnych, jak również opis miejsc w których istnieje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób korzystających z obszarów wodnych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji.

Zgodnie z art.4 ust. 1 ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych zapewnienie bezpieczeństwa polega w szczególności na:

1. Dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji;
2. oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpienia się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych
3. prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:
 - a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,
 - b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,
 - c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej;
4. informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia **lub** życia osób;
5. zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia **lub** zdrowia.

Za zapewnienie bezpieczeństwa o którym mowa w art. 4 ust. 1 ww. ustawy odpowiada Wójt Gminy.

2. Miejsca w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpienia się i rekreacji

W granicach Gminy Markuszów nie ma większych naturalnych cieków i zbiorników wodnych.

Gmina Markuszów położona jest w dorzeczu rzeki I rzędu - Wisły, w zlewni jej prawego dopływu, rzeki II rzędu - Kurówki. Kurówka jest główną rzeką gminy, przepływającą przez jej środkową część w kierunku WNW. Ma ona długość około 42,8 km i powierzchnię zlewni 374,4 km². Źródła Kurówki znajdują się na wysokości 197 m n.p.m. w okolicy wsi Piotrowice (gmina Nałęczów), ujście natomiast jest na wysokości 163 m n.p.m. w okolicach Puław (odcinek ujściowy został sztucznie zmieniony na potrzeby Zakładów Azotowych w Puławach).

Na terenie gminy Markuszów Kurówkę zasilają dwa dopływy: lewobrzeżny Strumyk Olszowiecki (okolice Kalenia) oraz prawobrzeżna Białka (Bielkowa). Białka odwadnia północną, wysoczyznową część gminy, zaś Strumyk Olszowiecki część południową, lessową. Kurówka ma ustrój deszczowo-roztopowy. Zgodnie ze wskazaniami wodowskazu w Witowicach (gmina Końskowola), średni przepływ roczny Kurówki w latach 1951-1990 wynosił 1,3 m³s (Z. Michalczyk, T. Wilgat, 1998). Maksymalne wartości przepływu notowano w marcu 2,42 m³s (związane było to z wiosennymi roztopami), minimum zaś przypadało na sierpień - 0,78 m³s (duże parowanie i niewielkie opady). Na granicy gminy Markuszów oraz gminy Garbów (na północny-wschód od wsi Wólka Kątna), znajduje się niewielkie jezioro - Duży Ług. Na terenie gminy Markuszów znajdują się także stawy rybne, założone w dolinie rzeki Kurówki.

Wody powierzchniowe

Wody powierzchniowe na terenie Gminy Markuszów reprezentowane są przez rzeki, jeziora oraz zbiorniki sztuczne. Omawiany obszar położony jest w zlewniach prawych dopływów Wisły, którymi są Wieprz oraz Kurówka.

Południowa i zachodnia część obszaru arkusza odwadnianego jest przez Kurówkę i jej dopływ – Białkę z Syrocanką. Cieki te zajmują płaskie, nieckowate doliny, wykształcone w rejonie Abramowa i Woli Przybysławskiej. Wodami Kurówki zasilane są liczne stawy o znaczeniu gospodarczym, zlokalizowane w rejonie Garbowa, Przybysławic i Markuszowa. Wszystkie cieki, poza okresami wezbrań sezonowych, prowadzą bardzo mało wody.

Wody stojące, reprezentują:

- 2.1 Sztuczny zbiornik małej retencji KALEŃ** retencyjny zlokalizowany w obrębie gruntów położonych na terenie miejscowości Kaleń, Olszowiec i Łany. o parametrach:
- powierzchnia zbiornika (po obrysie zewnętrznym) – 15,31 ha,
 - powierzchnia lustra wody – 12,74 ha, przy normalnym piętrzeniu wody
 - w zbiorniku na poziomie NPP = 162,80 m n.p.m.,
 - objętość zbiornika przy normalnym piętrzeniu NPP– 238 150 m³,
 - średnia głębokość wody w zbiorniku – 2,04 m,
 - długość zbiornika w osi – 1040 m,
 - szerokość zbiornika od 70 do 240 m.

Zaprojektowany zbiornik typu nieprzepływowego, zaopatrywany jest w wodę z ciekłu Olszowieckiego, która jest piętrzona za pomocą zastawki i pobierana ujęciem wody do zbiornika.

Rysunek 1 Zbiornik MR "KALEŃ"

Uwagi (opis szczegółowy elementu):

1. Zbiornik sztuczny, oznakowany tablicą informacyjną.
2. Teren nie jest ogrodzony.
3. Istnieje dostępność do linii brzegowej, teren wokół jest ogroblowany
4. Miejsce nie nadaje się do pływania, kąpania się.
5. Uprawianie sportów zimowych w tym miejscu oraz chodzenie po lodzie jest niebezpieczne.

2.2. Rzeka Kurówka

Rzeka Kurówka przepływa przez Garbów, Markuszów, Kurów, Końskowolę, Puławę, gdzie uchodzi do Wisły. Prawostronnymi dopływami Kurówki są: Bielkowa i Dopływ spod Dęby, a lewostronnymi: Struga Kurowska, Strumień Olszowiecki oraz ciek wodny bez nazwy.

Rysunek 2 Rzeka Kurówka

Długość 53,2 km;

Powierzchnia dorzecza 395,4 km²

Przeciętny spadek ciek wodny 1,61 ‰

Źródło w gminie Garbów (lub w gminie Niemce)

Długość w Gminie Markuszów 3,15 km;

Ujście rzeka Wisła

Rzeka swoje początki bierze w kilku źródłach, znajdujących się w miejscowościach: Bogucin, Piotrowice Wielkie, Piotrowice-Kolonia, Osówka (w dwóch ostatnich miejscowościach jest niewielkim ciekim).

Kurówka jest bardzo zanieczyszczoną rzeką. W jej dorzeczu występują torfowiska. Specjalnie z myślą o ochronie ujęć wody dla Zakładów Azotowych Puławy stworzono dla niej system śluz i kanałów, a od początku XXI wieku odbywają się na niej spływy kajakowe (od Szumowa do Puław - 16 km).

2.2. Rzeka Białka (Bielikowa) - rzeka, będąca prawym dopływem Kurówki, przepływającym przez Markuszów, Wólkę Kątną, Zastawie, Kłodę, Szumów i Kurów. Dopływami Białki są Syroczańska i Młynarówka.

Rysunek 3 Rzeka Białka (Bielikowa)

Województwo lubelskie

Powiaty lubartowski, lubelski, puławski

Gminy Markuszów, Garbów, Abramów, Kurów

Długość 18 km

Powierzchnia zlewni 148,5 km² (wraz z Syroczańską)

Źródło w Garbowie

Długość w Gminie Markuszów 6,5 km;

Ujście: rzeka Kurówka w sołectwie Szumów;

Długość Syroczańki w Gminie Markuszów – 0,46 km

Rysunek 4 Rzeka Syroczańska

Uwagi (opis szczegółowy elementu):

1. Ciek naturalny nie oznakowany tablicą informacyjną.
2. Teren nie jest ogrodzony.
3. Istnieje dostępność do linii brzegowej lecz teren wokół jest w przeważającej części gęsto zarośnięty.
4. Miejsce nie nadaje się do pływania, kąpania się.
5. Uprawianie sportów zimowych w tym miejscu oraz chodzenie po lodzie jest niebezpieczne.

3. Zagrożenia dla osób przebywających na obszarach wodnych na terenie Gminy Markuszów

Czynnikiem wpływającym na ilość korzystających z walorów rekreacyjnych i turystycznych wód na terenie Gminy Markuszów jest odpowiednia pogoda w okresie wakacyjno-wypoczynkowym. W tym okresie wzrasta liczba korzystających z miejsc w pobliżu wody, przez co ryzyko utonięcia zwiększa się. Wejście do wody stwarza zagrożenie, z którym należy się liczyć. Szczególnie groźne sytuacje dla osób kąpiących się i korzystających z miejsc rekreacyjnych, to:

- niedostateczne umiejętności pływania,
- pływanie pod wpływem alkoholu,
- wstrząs termiczny,
- nadmierne oziębienie organizmu,
- wchodzenie do wody przy schorzeniach,
- skurcze,
- skakanie do nieznannej wody,
- przecenianie swoich sił i umiejętności,
- nieodpowiednia zabawa,
- miejsca zarośnięte przez roślinność wodną,
- nagła zmiana warunków na wodzie,
- kąpiel w miejscach niewyznaczonych,
- w przypadku dzieci - brak nadzoru rodziców.
- kąpiel w miejscach niedozwolonych, wypływanie na środek akwenu bez oznakowania,
- Skażenie wody w wyniku zakwitów alg bądź awarii w i przedostania się do wód substancji niebezpiecznych
- Pożary roślinności brzegowej

4. Podsumowanie

Nie stwierdzono miejsc okazjonalnie wykorzystywanych do kąpieli i „dzikich plaż” wymagających oznakowania i nadzorowania.

W myśl obowiązujących przepisów, ustawa prawo wodne definiuje:

1. Kąpielisko-rozumie się przez to wyznaczony przez radę gminy wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych, wykorzystywany przez dużą liczbę osób kąpiących się, pod warunkiem, że w stosunku do tego kąpieliska nie wydano stałego zakazu kąpieli; kąpieliskiem nie jest: pływalnia, basen pływacki lub uzdrowski, zamknięty zbiornik wodny podlegający oczyszczaniu lub wykorzystywaniu w celach terapeutycznych, sztuczny, zamknięty zbiornik wodny, oddzielony od wód powierzchniowych i wód podziemnych

2. Miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli -rozumie się przez to wykorzystywany do kąpieli wydzielony i oznakowany fragment wód powierzchniowych niebędący kąpieliskiem.

Ustawa o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych definiuje:

1. Obszar wodny - rozumie się przez to wody śródlądowe w rozumieniu art.19 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. – Prawo wodne (Dz. U. z 2022 r. poz.2625 i 2687 oraz z 2023 r. poz. 295 i 412) oraz wody przybrzeżne w rozumieniu art. 26 tej ustawy, w pasie nieprzekraczającym jednej mili morskiej od linii brzegu, a także kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2 m;

2. Wyznaczony obszar wodny - rozumie się przez to kąpielisko, miejsce okazjonalnie wykorzystywane do kąpieli, pływalnię oraz inne obiekty dysponujące nieckami basenowymi o łącznej powierzchni powyżej 100 m² i głębokości powyżej 0,4 m w najgłębszym miejscu lub głębokości powyżej 1,2m.

3. W przypadku użytego zwrotu „dzikie plaże” nie ma on odniesienia do definicji ustawowej, a jedynie oznaczają miejsca wykorzystywane przez mieszkańców do plażowania i kąpieli, bez jakiegokolwiek infrastruktury.

Obowiązki właściwych podmiotów w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa na obszarach wodnych określa ustawa z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych. Zadania, o których mowa w ust.1, wykonywane przez wójta (burmistrza, prezydenta miasta) na obszarze, o którym mowa w ust. 2 pkt 3, należą do zadań własnych gminy.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ww. ustawy zapewnienie bezpieczeństwa na obszarach wodnych w szczególności polega na:

1. Dokonaniu, we współpracy z policją i działającymi na danym terenie podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, analizy zagrożeń, w tym identyfikacji miejsc, w których występuje zagrożenie dla bezpieczeństwa osób wykorzystujących obszar wodny do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji;

2. Oznakowaniu i zabezpieczeniu terenów, obiektów i urządzeń przeznaczonych do pływania, kąpania się, uprawiania sportu lub rekreacji na obszarach wodnych;

3. Prowadzeniu działań profilaktycznych i edukacyjnych dotyczących bezpieczeństwa na obszarach wodnych, polegających w szczególności na:

a) oznakowaniu miejsc niebezpiecznych,

b) objęciu nadzorem, we współpracy z policją i podmiotami, o których mowa w art. 12 ust. 1, miejsc niebezpiecznych, w tym miejsc zwyczajowo wykorzystywanych do kąpieli,

- c) uświadamianiu zagrożeń związanych z wykorzystywaniem obszarów wodnych, w szczególności prowadzeniu akcji edukacyjnych wśród dzieci i młodzieży szkolnej
4. Informowaniu i ostrzeganiu o warunkach pogodowych oraz innych czynnikach mogących powodować utrudnienia lub zagrożenia dla zdrowia lub życia osób
5. Zapewnieniu warunków do organizowania pomocy oraz ratowania osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia.

Analiza zagrożeń jest dokumentem, który powstał w wyniku przeprowadzenia oględzin i zidentyfikowania miejsc potencjalnie niebezpiecznych dla zdrowia i życia. Analiza ma na celu uświadomienie mieszkańców Gminy Markuszów o ewentualne występujących zagrożeniach przy zbiornikach wodnych oraz obowiązku przestrzegania znaków. Przestrzeganie zasad niejednokrotnie może chronić przed wypadkami jakie mają miejsce na danym obszarze. Kąpiel w miejscach do tego nie wyznaczonych, niestrzeżonych niedozwolonych oraz nieoznakowanych może doprowadzić do tragicznych skutków.

Na terenie Gminy Markuszów nie wykorzystuje się obszarów wodnych do pływania, kąpienia się, rekreacji i sportu zdefiniowanych w ustawie prawo wodne i ustawie o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych.

Zgodnie z Art. 4 ust. 1. Ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. z 2022 r. poz. 147) powyższa analiza została wykonana przy ścisłej współpracy poniższych podmiotów:

Lp.	Nazwa jednostki	Pieczętka	Podpis
1	Urząd Gminy Markuszów	Urząd Gminy Markuszów 24-173 Markuszów ul. M. Sobieskiego 1 tel. 081 881-80-72, fax 081 881-80-64	Wójt Gminy <i>Leszek Łuczywek</i>
2	Komisariat Policji w Kurowie	 KOMISARIAT POLICJI w KUROWIE woj. lubelskie 24-170 Kurowo, ul. Lubelska 45 L.dz.	Komendant Komisariatu Policji w Kurowie KPP w Puławach <i>podinsp. Tomasz Tomaszewski</i>
3	Rejonowe Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe w Lublinie	REJONOWE WODNE OCHOTNICZE POGOTOWIE RATUNKOWE w LUBLINIE 20-101 Lublin, Al. Zygmunta 4 tel. (0-81) 532-61-64 PKO BP II O/Lublin 56 1020 3150 0000 3802 0042 5777 NIP 946-20-93-880	PREZES ZARZĄDU Rejonowe WOPR w Lublinie <i>Robert Wawruch</i>